

بهداشت کار و ایمنی در صنعت هتلداری و

گردشگری

www.ketab.ir

تألیف: بابک کاظمی

۱۳۹۰

سرشناسه : کاظمی، بابک، ۱۳۱۹-
 عنوان و نام پدیدآور: بهداشت کار و ایمنی در صنعت هتلداری و گردشگری / تألیف بابک کاظمی.
 مشخصات نشر: تهران: برآیندپویش، ۱۳۹۰.
 مشخصات ظاهری: ۳۳۲ص.
 شابک: 9-26-6090-600-978
 وضعیت فهرست نویسی: فیا
 یادداشت: پشت جلد به انگلیسی: HSE athotel management and Tourism Industry
 موضوع: هتل ها و مسافر خانه ها- بهداشت.
 موضوع: جهان گردی - پیش بینی های ایمنی.
 موضوع: بهداشت صنعتی- مدیریت.
 موضوع: ایمنی صنعتی- مدیریت.
 رده بندی کنگره الف ۱۳۹۰ ۹۵۲/۳ TX
 رده بندی دیویی: ۶۴۷/۹۵۰۶۸۳
 شماره کتابشناسی ملی: ۲۴۷۱۷۳۰

مؤسسه انتشارات برآیند پویش

نام کتاب: بهداشت کار و ایمنی در صنعت هتلداری و گردشگری

مؤلف: بابک کاظمی

ناشر: برآیندپویش

چاپ: اول - پاییز ۱۳۹۰

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

حروفچینی: ساناز توکلی

لیتوگرافی: چاووش

چاپ و صحافی: جباری

قیمت: ۷۵۰۰ تومان

شابک: ۹-۲۶-۶۰۹۰-۶۰۰-۹۷۸

مرکز پخش:

پویش: میدان انقلاب- خیابان اردیبهشت- بن بست توحید- پلاک ۲ تلفن: ۶۶۴۸۵۴۱۴ - ۶۶۹۶۸۴۶۳

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

هرگونه تقلید و استفاده از این اثر به هر شکل بدون اجازه کتبی از ناشر ممنوع می باشد.

مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت فنی و بهداشت کار و امور اجتماعی

یکی از نشانه های بارز توسعه پایدار در هر کشور ایجاد فرهنگی است که در آن رعایت دقیق اصول ایمنی و بهداشت کار همچون یک ارزش اجتماعی در کلیه سطوح جامعه مورد توجه قرار گیرد. حفظ و صیانت از نیروی انسانی و نیز استفاده درست از منابع مادی و معنوی کشور از دیگر جنبه هایی است که در این راستا تعریف می شود. بی شک دستیابی به چنین هدفی نیازمند رشد همه جانبه علمی و فرهنگی در زمینه ایمنی و بهداشت کار است که چاپ و نشر متون کتاب های تخصصی در این زمینه یکی از راهکارهای مؤثر در بستر سازی مناسب در این خصوص است. مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت فنی و بهداشت کار وزارت کار و امور اجتماعی در سال ۱۳۴۸ هجری خورشیدی با هدف تأمین سلامت نیروی انسانی شاغل در واحدهای صنعتی، تولیدی، خدماتی، کشاورزی و معدنی کشور تأسیس و از آن زمان تاکنون به عنوان مرکز تخصصی ایمنی و بهداشت کار در سطح کشور نقش مؤثری در زمینه سازی برای ارتقای دانش و فرهنگ ایمنی و بهداشت کار در کشور ایفا نموده است.

کتاب حاضر یکی از مجموعه کتاب های تخصصی انتشار یافته مورد تأیید در زمینه ایمنی و بهداشت کار بوده که بدینوسیله از نویسنده آن تقدیر می شود.

امید می رود مطالعه این کتاب نقش مؤثری در راستای ارتقای دانش و فرهنگ ایمنی و بهداشت کار در سطح کشور اسلامی ایفا نماید.

علی مصریان

رئیس مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت فنی و بهداشت کار

مجلس شورای اسلامی
وزارت دادگستری

وزارت دادگستری
مجلس شورای اسلامی

پرونده قضایی: ۱۳۸۶/۱۰۲۱۰۶
در خصوص: شکایت از خدمات قضایی

شماره ثبت: ۴۵۱۶۴

تاریخ صدور: ۱۴۰۲/۱۲/۲۷

با عنایت به شکایت آقای علی محمدی از دادگستری استان تهران در خصوص شکایت از خدمات قضایی
از فصل چهارم قانون محاکمات اسلامی ایران بدینوسیله به آقای علی محمدی کاشی
فرزند کریم دارای شماره شناسنامه ۶۸۵ صادره از اصفهان اجازه داده می شود
بر اساس آیین نامه نحوه تشکیل و نگهداری پرونده های شکایت قضایی و خدمات قضایی مصوب
۱۳۸۶/۱۰/۲۱ شورای عالی حاکمیت قضایی، بعنوان مشاور حاکمیت قضایی و خدمات قضایی اینک
در زمینه آموزش آیین شکایت قضایی فعالیت نمایند
درت اعتبار این پروانه صلاحیت از تاریخ صدور یک سال می باشد و قابل استناد به غیر نیست
بعد از انقضای مهلت اعتبار است.

ابراهیم نظری جلالی

معاون روابط کار

علی مصباحیان

رئیس مرکز تحقیقات و تعلیمات حقوقی و بهداشت کار

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۳	فهرست مطالب
۷	فهرست تصاویر
۹	سرآغاز
۱۹	فصل اول - بیماری های حرفه ای
۲۰	هدفهای درسی و آموزشی
۲۱	مقدمه
۲۲	۱- ارزش و اهمیت سلامتی
۲۶	۲- مشخصات بیماری های حرفه ای
۲۸	۳- بیماری های حرفه ای ناشی از عوامل زیان آور فیزیکی
۳۰	۴- بیماری های حرفه ای ناشی از عوامل زیان آور شیمیایی
۳۱	۵- بیماری های حرفه ای ناشی از عوامل زیان آور زیست شناختی (بیولوژیکی)
۳۵	۶- بیماری های حرفه ای ناشی از عوامل زیان آور مکانیکی و ارگونومیکی
۳۶	۷- بیماری های حرفه ای ناشی از عوامل زیان آور روانی
۳۹	خلاصه فصل اول
۴۱	سؤالات فصل اول
۴۳	فصل دوم - بهداشت کار
۴۴	هدف های درسی و آموزشی
۴۵	مقدمه
۴۶	۱- اهمیت و ضرورت بهداشت کار
۵۲	۲- کنترل عوامل زیان آور محیط کار

۵۹	۳- نوبت کاری و اثرات مخرب آن
۶۱	۴- ارگونومی (مهندسی عوامل و ملاحظات انسانی)
۷۲	۵- خستگی
۷۶	۶- زباله و خطرات بهداشتی آن
۸۱	خلاصه فصل دوم
۸۳	سؤالات فصل دوم
۸۵	فصل سوم- شرایط محیط کار
۸۶	هدف های درسی و آموزشی
۸۷	مقدمه
۸۸	۱- ارتباط حقوق و دستمزد با شرایط محیط کار
۹۱	۲- جا و مکان، وسایل و تجهیزات
۹۵	۳- نور و روشنایی
۱۰۱	۴- رنگ و تزئینات
۱۰۷	۵- تهویه
۱۱۱	۶- سروصدا و آلودگی های صوتی
۱۲۱	خلاصه فصل سوم
۱۲۳	سؤالات فصل سوم
۱۲۵	فصل چهارم- آتش سوزی
۱۲۶	هدف های درسی و آموزشی
۱۲۷	مقدمه
۱۲۹	۱- آشنایی با تعاریف و مفاهیم
۱۳۱	۲- علل ایجاد آتش سوزی

۱۳۴	۳- خاموش کردن آتش و مبارزه با آتش سوزی
۱۳۹	۴- تدابیر و روش های پیشگیری از آتش سوزی ...
۱۴۹	۵- آشنایی با خاموش کننده ها (کپسول های آتش نشانی)
۱۵۶	۶- نکاتی پیرامون آتش سوزی و خاموش کردن آتش
۱۶۲	خلاصه فصل چهارم
۱۶۵	سؤالات فصل چهارم
۱۶۷	فصل پنجم- نکات خاص بهداشت کار در هتل ها، رستوران ها و آشپزخانه ها
۱۶۸	هدف های درسی و آموزشی
۱۶۹	مقدمه
۱۷۱	۱- گرما و اختلالات ناشی از آن
۱۸۱	۲- تدابیر، تسهیلات و سرویس های رفاهی و بهداشتی
۱۹۲	۳- حوادث کاری
۲۰۱	خلاصه فصل پنجم
۲۰۳	سؤالات فصل پنجم
۲۰۵	فصل ششم- فوریت های پزشکی، کمک های اولیه و امداد رسانی
۲۰۶	هدف های درسی و آموزشی
۲۰۷	مقدمه
۲۰۹	۱- اصول کمک های اولیه
۲۱۴	۲- سوختگی
۲۲۴	۳- مسمومیت
۲۲۹	۴- گرمزدگی
۲۳۷	۵- برق گرفتگی

۲۴۲	 خلاصه فصل ششم
۲۴۴	 سؤالات فصل ششم
۲۴۵	 منابع و مآخذ
۲۴۷	 پیوست شماره ۱- سؤالات تستی
۳۱۳	 پاسخ نامه سؤالات تستی
	 پیوست شماره ۲- تذکرات و راهنمایی های سودمند برای مسافران در مسافرت ها
۳۱۷	 ، تورها و گردش های دسته جمعی و گروهی

www.ketab.ir

فهرست تصاویر

صفحه	عنوان
۵۵.....	تصویر شماره ۲/۱- فرم معاینات قبل از استخدام.....
۵۷.....	تصویر شماره ۲/۲- فرم معاینات دوره ای.....
۷۰.....	تصویر شماره ۲/۳- طریقه برداشتن بار.....
۷۱.....	تصویر شماره ۲/۴- نکات ایمنی در حمل بار.....
۷۲.....	تصویر شماره ۲/۵- روش غلط و صحیح حمل کالا با چرخ دستی.....
۱۳۵.....	تصویر شماره ۴/۱- مثلث آتش.....
۱۴۱.....	تصویر شماره ۴/۲- چند نمونه دکتور (آشکارساز) حساس به دود و آتش.....
۱۵۲.....	تصویر شماره ۴/۳- اثرات خاموش کننده ها در آتش سوزی ها.....
۱۵۹.....	تصویر شماره ۴/۵- سه عاملی که وجود آنها به طور همزمان.....
۲۱۷.....	تصویر شماره ۶/۱- عمق سوختگی ها.....
۲۳۸.....	تصویر شماره ۶/۲- اورژانس های گرمادگی.....
۲۴۰.....	تصویر شماره ۶/۳- ایمنی و حفاظت در مقابل برق گرفتگی.....

به نام خدا

سرآغاز

انسان سالم محور توسعه پایدار است.

انسان از بدو تولد تا واپسین دم حیات در معرض آسیب ها و خطرهای مختلف قرار دارد که به او ضرر و ضایعات^۱ وارد می کنند و در واقع وضعیت ها و منابع بالقوه ضرر و زیان همواره در کمین او هستند و دشمن شماره یک او به شمار می روند. خطر یا عامل زیان آور^۲ هر گونه موقعیت یا منبع بالقوه ایجاد زیان و ضرر به شکل جراحات انسانی یا بیماری، صدمه به اموال و تجهیزات، صدمه به محیط کار و محیط زیست یا ترکیبی از آن هاست (به طور کلی جانی و مالی).

اصولاً با دید علمی و منطقی، خطرات یا عوامل زیان آور در محیط های کاری به دو شکل ظاهر می شوند:

۱- خطرات بهداشتی عوامل زیان آور موجود در محیط کار، که سلامتی کارکنان را تهدید می کنند و ممکن است آن ها را به بیماری^۳ دچار کنند؛ مانند سروکار داشتن با میکروب ها، مواد شیمیایی خطرناک، آلودگی های صوتی، نور نامناسب و ...

۲- خطرات ایمنی عوامل زیان آور، که خطراتی هستند که به کمک یک محرک می توانند حادثه^۴ ایجاد نمایند. و حادثه، رویداد پیش بینی نشده، غیر منتظره و غیر مترقبه ای است که منجر به ضرر و ضایعات می گردد؛ مانند: برق گرفتگی، سوختگی، سقوط از ارتفاعات، خفگی و ...

۱ - loss

۲ - hazard

۳ - illness

۴ - accident

شکل زیر این مفهوم را نشان می دهد:

گفتنی است که خطر یا عامل زیان آور، ممکن است گاهی اوقات به شکل شبه حادثه^۱ نیز ظاهر شود. شبه حادثه رویدادی است که اتفاق افتاده و می توانست خسارت به بار آورد (حادثه)، ولی به اصطلاح به خیر گذشته و خسارت آور یا منجر به خسارت نشده است. در نتیجه از رخداد شبه حادثه ها باید درس گرفت و علت وقوعشان را باید بررسی کرد. زیرا ممکن است بار دیگر باعث حادثه گردد و این بار به خیر نگذرد و "مصادق رسیده بود بلانی، ولی به خیر گذشت" نباشد.

^۱ - near - misses

برای این که جلوی ضایعات انسانی و مادی گرفته شود، در بدو امر عوامل زیان آور (که خطرناک ، آسیب رسان و زیان بار هستند) باید دقیقاً و به خوبی و با خردگرایی شناسایی و ارزیابی شوند و سپس مهار گردند؛ طوری که قابلیت و پتانسیل تبدیل شدن به فعل، یعنی بیماری یا حادثه، را نداشته باشند و بدین وسیله سلامت و ایمنی انسان تأمین گردد. و ایمنی^۱ را در امان بودن از ریسک (خطر) غیر قابل قبول یک خطر می نامند.

یادآوری می شود که در محیط های کاری و صنعتی ، در ارتباط با تاثیر عامل زیان آور بر سلامتی فرد، با بیمار شدن فرد، ممکن است عوامل فیزیکی ، شیمیایی، مکانیکی و بیولوژیکی محیط کار غیر استاندارد باشد و در اثر اشتغال کارگر تنشی به مراتب بالاتر از ظرفیت های جسمانی و روانی طبیعی در او ایجاد گردد که نتیجه ی آن بیماری ها و عوارض شغلی نامیده می شود.

"بیماری های حرفه ای یا عوارض شغلی"^۲ بیماری هایی هستند که در اثر اشتغال به یک کار معین و تحت تاثیر شرایط آن کار به وجود می آیند. منظور از شرایط محیط کار وجود عوامل زیان آوری است که می توانند بر قسمتهای مختلف بدن کار زیان بار و نامطلوبی گذارند. گاهی این اثرات به حدی است که ممکن است منتهی به فوت کار گر شود (نظیر سرطان های شغلی) و گاهی نیز ممکن است موجبات از کار افتادگی کارگر را فراهم آورد (مانند کوری حرفه ای). اهمیت این بیماری ها که "بیماری های ناشی از کار" هم نامیده می شوند در آن است که اولاً این بیماری ها متأسفانه اکثراً غیر قابل درمان اند، و در ثانی از تمام آن ها می توان پیشگیری به عمل آورد.

در محیط های کاری مختلف، هر کاری در شرایط خاص خود اجرا می شود و شرایط کاری گاهی اثرات نامطلوبی بر سلامت کارگران باقی می گذارند، لذا چنی شرایطی را تحت عنوان عوامل زیان آور محیط کار مطرح می کنند. "عوامل زیان آور محیط کار" را برای سهولت مطالعه ، به صورت زیر تقسیم بندی کرده اند:

^۱ - safety

^۲ - occupational diseases

- ۱- عوامل زیان آور فیزیکی: شامل سروصدا، ارتعاشات، شرایط هوا (گرم، سرما، رطوبت)، نور (کیود یا شدت)، فشار هوا (کاهش یا افزایش) تشعشعات میدان های مغناطیسی، بوهای نامطبوع و...
 - ۲- عوامل زیان آور شیمیایی: شامل انواع و اقسام مواد شیمیایی که به شکل های مختلف در محیط های کاری مورد استفاده قرار می گیرند، مانند: سرب، سیلیس، بتزن، جیوه.
 - ۳- عوامل زیان آور زیست شناختی (بیولوژیکی): شامل انواع میکروبهاست که فرد شاغل به اقتضای شغل خود با آن ها در تماس است.
 - ۴- عوامل زیان آور مکانیکی و ارگونومیکی: شامل طراحی نادرست محل کار و ایمن نبودن کار با ماشین آلات و لوازم کاری و اجرای کارهای جسمانی به نحو نادرست است که باعث آسیب وارد آمدن به بدن انسان می شود.
 - ۵- عوامل زیان آور روانی: مانند ناراحتی ها و استرس های شغلی.
- در مورد حوادث باید گفت که حادثه اتفاق یا واقعه ناخواسته و پیش بینی نشده ای است که منجر به جراحت و صدمه به بدن انسان مانند: زخم - بریدگی - سوختگی - شکستگی - پارگی - دررفتگی - قطع عضو - نقص عضو جزئی - نقص عضو کلی (معلولیت) - و در نهایت مرگ، می شود.
- علل ایجاد حوادث را کارشناسان و متخصصین فن به بخش تقسیم کرده اند:
- ۱- علل نا ایمن^۱ (عوامل انسانی): منظور جنبه های انسانی ایجاد حوادث است و شامل مواردی می شود که به سبب قصور و اشتباه انسان در کارها یا توجه نکردن به نکات و ملاحظات لازم در امور مختلف، حادثه ایجاد می شود؛ و در واقع در محیط کار، انسان عامل ایجاد حادثه است؛ مواردی از قبیل:
 - ۱- استفاده نکردن از تجهیزات و وسایل حفاظتی در دسترس قرار گرفته.

۲- استفاده از زوشهای نامناسب و خطرناک برای جابجایی کالاها مانند بلند کردن بار به طرز ناصحیح.

۳- استفاده از ابزار و تجهیزات نامناسب و نابجا برای کارها.

۴- حرکات خطرناک در حین کار مانند دویدن، جهیدن و ...

۵- فقدان انضباط، نظم و نظافت در محیط کار.

۲- شرایط نا ایمن^۱ (عوامل فنی و مادی): منظور عوامل و شرایط سازنده محیط کار از نظر مهندسی و ساختمانی است، عواملی از قبیل: ساختمان، تاسیسات، ماشین آلات، تجهیزات، عوامل فیزیکی و ... چنانچه این عوامل و شرایط درست طراحی و ساخته نشده و عمل نکنند و نا ایمن باشند باعث ایجاد حادثه می شوند. در واقع هر گونه حالت فیزیکی که منجر به کاهش ایمنی موجود در حالت عادی یا صحیح کاری شود، در این زمره است؛ مانند:

۱- خرابی و نقص فن دستگاه ها یا ابزار کار.

۲- فراهم نبودن یا خوب عمل نکردن حفاظ ها یا لوازم حفاظتی لازم یا بد بودن کیفیت آن ها.

۳- نامناسب بودن روشنایی و تهویه در محیط کار یا نامناسب بودن سایر شرایط فیزیکی.

۴- طراحی نامناسب دستگاه ها، ماشینها و ادوات کاری.

به طور معمول اقدامات و تدابیر پیشگیری از حوادث و خشی کردن سوانح را "ایمنی" می گویند و اقدامات و تدابیر مربوط به حفظ سلامتی و پیشگیری از ابتلا به امراض و جلوگیری از اشاعه بیماری را "بهداشت" می نامند. در مجموع علم و هنر تامین، حفظ و ارتقای سطح سلامت فرد و جامعه را بهداشت می گویند و به زبان ساده میتوان گفت که "بهداشت" علم و هنر دستیابی به سلامتی است. بهداشت حرفه ای یا بهداشت شغلی یا بهداشت کار^۲ شاخه ای تخصصی از بهداشت عمومی است که رابطه بین بهداشت و محیط کاری را نشان می دهد. در واقع بهداشت کار یعنی علم و هنر تامین

۱-unsafe condition

۲-safety

۴-occupational health

سلامت کارکنان در فنون و حرفه های مختلف در برابر عوامل زیان آور محیط کار و با توجه به این که هر فردی در کارهایی که متناسب با قابلیت های جسمانی و روانی اوست مشغول به کار شود. بهداشت کار می کوشد تا بیماری های شغلی را پیشگیری کند و حوادث ناشی از کار را به حداقل ممکن رساند. این رشته تخصصی علمی در گذشته به نام بهداشت صنعتی^۱ نامیده می شد.

با توجه به این که بیماری ها و حوادث، خاص صنایع و کارخانجات نیست و ممکن است در کار در معادن، در امور تجاری واداری، در کارهای کشاورزی و غیره نیز به وجود آید، لذا کمیته مشترک کارشناسان سازمان بهداشت جهانی (WHO)^۲ و سازمان بین المللی کار (ILO)^۳، پیشنهاد کرد که نام این رشته از بهداشت صنعتی به بهداشت کار تغییر یابد تا بدین گونه جامعیت بیشتری داشته باشد و تمام مشاغل را در برگیرد. به سخن دیگر، امروزه بهداشت کار نه تنها بهداشت حرفه ای کارکنان کلیه سازمان ها (در هر حرفه و رشته ای که کار می کنند) را در بر می گیرد، بلکه علاوه بر جنبه های پزشکی و معالجه و مداوا و درمان شامل جنبه های وسیع بهداشت محیط کار و کنترل عوامل زیان آور و بیماری زا در محیط کار نیز می شود.

در مجموع ایمنی و بهداشت کار یک رشته علمی بسیار با ارزش است که شامل مجموعه اقدامات، تدابیر، شیوه ها و فنیونی است که رعایت آن ها باعث حفظ سلامتی و ایمنی انسان و نیز سرمایه (ساختمان، ماشین آلات، دستگاه ها، تاسیسات، تجهیزات، وسایل و ...) در محیط کار می شود. با توجه به این که نیروی انسانی هر سازمان شریف ترین، با ارزش ترین و مهمترین سرمایه آن سازمان محسوب می شود، وظیفه اولیه و خطیر مدیران آن سازمان همواره حفظ سلامت و ایمنی کارکنان آن سازمان و اجرای اقدامات و تدابیر ایمنی و بهداشت کار در سازمان مربوطه است. امروزه این رشته تحت عنوان HSE^۴ (سلامت- ایمنی- محیط زیست) به عنوان یکی از رشته های بسیار مهم و با ارزش علمی تا درجه دکترا در دانشگاه ها و مراکز علمی و آموزشی معتبر دنیا مطرح است.

۱- industrial health

۲- World Health Organization

۳- International Labour Organization

۴- Health- Safety- Environment

حفظه و بهبود سلامت کارکنان و تامین نیروی کاری توانمند، علاوه بر این که یکی از ارزشهای والای انسانی تلقی می گردد، می تواند از عوامل رشد و ارتقای فن آوری و تولید نیز باشد. رشد و شکوفایی صنایع و گردش چرخ های اقتصادی یک جامعه، به نیروی سالم کار، بستگی دارد؛ و این موضوع زمانی میسر خواهد شد که خدمات بهداشتی و تسهیلات مورد نیاز هر سازمان برای شاغلان آن، در بالاترین سطح ممکن توسط مدیران و کارفرمایان گرامی تأمین و ارائه شود. در این راستا حفظ و ارتقای بهداشت عمومی و محیطی نیز از طریق تدوین و اجرای برنامه های مختلف بهداشتی، مبارزه با بیماری ها و آلودگی ها و اجرای مراقبت های بهداشتی اولیه از موارد مهمی است که باید مورد توجه مسوولان محترم مملکتی قرار گیرد.

با ایجاد محیط های کاری سالم، ایمنی و سلامت کارکنان حفظ می شود و بهره وری افزایش می یابد. ارتباط مستقیمی بین ایمنی و سلامت کارکنان با افزایش بهره وری در کار وجود دارد.

حوادث شغلی به هر صورت و درجه ای که باشند برای شاغلین، کارفرمایان و جامعه زیان های اقتصادی در بردارد. این زیان ها به صورت مستقیم (قابل سنجش) و غیر مستقیم (غیر قابل سنجش) است. در زیان های مستقیم می توان از خسارات ناشی از وقفه کار به علت حادثه، هزینه های درمانی و بالاخره خسارات پرداختی در مورد از کارافتادگی موقت، دایم یا فوت کارگر بحث کرد. در زیان های غیر مستقیم که همیشه چند برابر زیان های مستقیم است، باید ضرر و زیان های ناشی از اتلاف وقت و وقفه در کار سایر افراد به علت کمک به فرد مصدوم، بحث و گفتگو در مورد علت وقوع حادثه، به هم ریختن نظام کاری پس از انتقال فرد به بیمارستان تا موقع گماشتن فرد مناسب برای انجام امور در غیاب او، کاهش کارایی کارکنان به سبب تضعیف روحیه آن ها و بالاخره خسارات ناشی از تقلیل فعالیت کارگر مصدوم پس از برگشت به کار در صورت داشتن معلولیت، مورد توجه قرار گیرد.

غیبت از کار به دلایلی همچون بیماری، فرار از فشار روانی محیط کار، رابطه بد بین مدیریت و کارکنان، پکنواخت بودن و تکراری بودن کار و در نتیجه بی حوصلگی رخ می دهد. غیبت از کار

یعنی از دست دادن روزهای کاری یا به عبارتی روزهای از دست رفته و معادل است با کاهش بازدهی تولید و بهره وری در کار یا به بیانی وارد شدن زیان های اقتصادی .

صنعت هتلداری و گردشگری از مهمترین و با ارزش ترین صنایع در هر کشور است که نقش عمده ای را در ارزآوری و رشد، توسعه و بالندگی اقتصادی آن کشور ایفا می کند. با توجه به گسترش این صنعت در کشور ما و اهمیت نکات خاص سلامتی، بهداشت کار و ایمنی در این صنعت و به ویژه در جلب مسافر و توریست، و فقدان کتابی در این ارتباط ، اقدام به تالیف این کتاب شد که امید است قدم سودمند و خبری برای سلامت و ایمنی کارکنان این صنعت باشد و مورد استفاده اهل فن و کارکنان این صنعت، مسئولین پذیرایی سازمان ها و صاحبان هتل ها و رستوران ها و دانشجویان عزیز- به ویژه دانشجویان محترم رشته هتلداری و مدیریت جهانگردی- قرارگیرد.

در این کتاب جنبه هایی از بهداشت کار و ایمنی (نظیر آتش سوزی- عوارض ناشی از گرمزدگی- نکات بهداشتی در رستوران و آشپزخانه و...) مطرح شده و مورد تاکید قرار گرفته اند که در صنعت هتلداری و گردشگری بیشتر به چشم می خورند.

این کتاب در ۶ فصل و ۲ پیوست به شرح زیر تهیه شده است :

فصل اول- بیماری های حرفه ای

فصل دوم - بهداشت کار

فصل سوم - شرایط محیط کار

فصل چهارم- آتش سوزی

فصل پنجم- نکات خاص بهداشت کار در هتل ها، رستوران ها و آشپزخانه ها

فصل ششم- فوریت های پزشکی، کمک های اولیه و امدادرسانی

پیوست شماره ۱- سؤالات تستی

پیوست شماره ۲- تذکرات و راهنمایی های سودمند برای مسافران در مسافرت ها، تورها و

گردش های دسته جمعی و گروهی

شیوه تهیه و ارائه مطالب در این کتاب به روش کتاب درسی (TEXT BOOK) می باشد و سعی وافر به عمل آمده که مطالب به ساده ترین و روان ترین کلمات و جملات ارائه شوند تا درک و جذبشان برای خواننده راحت و آسان باشد. ابتدای هر فصل با ارائه هدف های درسی و آموزشی آن فصل و سپس یک مقدمه شروع شده و در انتهای فصل خلاصه آن فصل آورده شده است. ضمناً سؤالاتی در پایان هر فصل در ارتباط با مطالب آن فصل وجود دارد که برای خودآزمایی بسیار مفید است. معادل های انگلیسی لغت های فنی و اصطلاحات کتاب در پاورقی ها و در مواردی در متن کتاب آورده شده اند. همچنین سؤالات تستی متعددی در پیوست شماره ۱ کتاب به تفکیک فصول و در انتها با پاسخ نامه تنظیم شده است.

مطالب این کتاب از کتب و جزوات مندرج در پانویس ها و نیز در فهرست منابع و مآخذ انتهای کتاب (که نویسنده از مولفین آن ها به سبب صرف وقت و تلاششان در تهیه آن ها کمال امتنان را دارد)، و همچنین کتاب دیگر خود اینجانب با عنوان "مدیریت ایمنی و بهداشت کار عمومی" جمع آوری و اتخاذ شده است.

امید است که خوانندگان عزیز کاستی ها را بزرگوارانه نادیده بگیرند و با نظرات اصلاحی و راهنمایی ها شان برای رفع کمبودها یاری ام دهند.

با تقدیم احترامات شایسته

بابک کاظمی

شهریور ۱۳۹۰